

Барлык илләрнең пролетарийлары, берләшегез!

Татарстан

КОММУНИСТЫ

№5-6 (17-18). 2011 ел, 25 май. КПРФның Татарстан региональ бүлеге ижтимагый-политик газетасы

Россия, хезмәт, халык власте, социализм!
РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСЕ КОММУНИСТЛАР ПАРТИЯСЕ

Халык референдумы колач жәя

Әйе

Әйе

КПРФ Үзәк Комитеты игълан иткән «Халык референдумы» үзенә беренче яртысын уңышлы төстә узды. Бу турыда партия оешмаларыннан куанычлы хәбәрләр килә. Узган 4 ай эчендә Татарстан буенча 50 меңнән артык тавыш җыелды.

Үз хезмәте белән яшәүчеләр бүген яклауга мохтаж. Аларның законлы интереслары өчен бүгенге Россиядә бай олигархлар режимы берни дә эшләмәчәк. Халыкның гражданлык ирегән буарга һәм социаль хокукларын аяк астына салып таптарга

властьларга ирек бирмәү өчен Коммунистлар партиясе көчәннән килгәннән барын да эшли. Массовый протест акцияләрендә һәм парламент трибуналарын да илнең социаль-экономик һәм политик курсын кискән үзгәртүне таләп иткән чыгышлар коммунистлар тарафыннан көннән-көн көчләрәк ишетелә.

КПРФ членары һәм тарафдарлары 1 февральдән 30 сентябрьгә кадәр «Халык референдумы» эшендә катнаша. Сөзгән һәркайсыгыз әлегә активистлардан бюллетень алып, анда куелган сорау-

ларга «Әйе», яки «Юк» дип җавап бирә ала.

Бюллетеньнәр берләштерелеп, Дәүләт Думасы сайлаулары алдыннан ил җитәкчелегенә җиткереләчәк һәм партия матбугаты битләрендә игълан ителәчәк. Властьлар үткәрә торган политиканың халык һәм ил файдасына булуын таләп итү безнең барыбызның да бурычы.

Рамил ГАЙФУЛЛОВ,
КПРФның Татарстан Республика Комитеты секретаре.

Татарстан депутаты А. Прокофьев Россия Президенты белән очрашты һәм Грециядә булды

13 майда Кострома шәһәрində Россия Президенты Д.А. Медведев парламент партияләренең яшь депутатлары белән очрашты. Анда Татарстан вәкиле – Дәүләт Советының КПРФ фракциясе депутаты Артём Прокофьев катнашты.

Очрашуда илдәге со-

циаль һәм экономик үзгәрешләр, коррупциягә каршы көрәшне көчәйтү һәм Россия политик системасының киләчәгә мәсьәләләре каралды. Киләчәк хакына, хәзерге политик системаның иң яхшылардан булмавын искә алып, аны яхшырту кирәк, диде Президент. Дәүләт

башлыгы сайлау процессын техник модернизацияләү зарурлыгын да билгеләп үтте. Политик һәм административ системаны «яшәртү» зарурлыгы асызыкланды.

Мондый очрашулар даими төс алды. Депутат А. Прокофьевның аларда инде жиденче тапкыр катнашуы.

уңнан икенче) һәм КПРФ Үзәк Комитетының халыкара бүлек мөдире Андрей Филипповлар катнашты. Греция ягыннан ГКП Үзәк Комитеты Политбюросы членнары Георгиос Маринас, Димитриос Гондикас һ.б.лар булды.

Алдан килешенгәнчә, сайлау кампанияләрен үткөрү тәҗрибәсе белән уртаклашу үткөрелде. Коммунистлар яклавы белән сайланган депутатлар һәм муниципаль җитәкчеләр белән үзара хезмәттәшлек аша җәмгыятьтә коммунистларның йогынтысын киңәйтү тәҗрибәсе тикшерелде. Очрашуда катнашучылар ике ил партияләренең халыкара чараларда катнашу мәсьәләләренә дә кагылып үттеләр.

КПРФ Үзәк Комитетының матбугат хезмәте.

Социалистик Хезмәт Герое Алмас Булатовка 80 яшь

Татарстан Дәүләт Советының КПРФ фракциясе, партиянең Татарстан республика комитеты, «Татарстан коммунисты» газетасы һәм республикабыз коммунистлары данлыклы милләттәшебез Алмас Харисович Булатовны юбилее белән кайнар котлыйлар, аңа ныклы сәламәтлек, бөхетле озын гомер теллилар.

Юбиляр бүгенгә көндә балалары ярдәмен тоеп, җәмәгәте Мәйсәрә ханым белән Азнакай районы Зур Сукаеш авылында яши. Ул бөтен гомерен авыл хужалыгына багышлаган легендар шәхес. Татарстанның бик күп игенчеләре аның үрнәгендә тәрбияләнә. «Жир мине кеше итте, жиргә булган мөхәббәт миңа иң кадерле һөнәрне бирде, күкрәгемә Алтын Йолдыз кадады», – ди ул.

Аның күпсанлы орден-медальләре арасында СССРның дәүләт бүләге булган Ленин ордены белән рәттән КПРФ Үзәк Комитетының «Бөтенсоюз Ленинчыл Коммунистик Яшьләр Союзына 90 ел» истәлек медале дә бар. Узган гасырның 80нче елларыннан ул КПСС яшәүдән туктаганга кадәр Азнакай районы «Тырыш» колхозының башлангыч партия оешмасы секретаре булды. Алмас Булатовның яшь буынга үрнәк тормышы, аларны үз Ватаннарының патриотлары итеп тәрбияләүдәге хезмәтләре баянлап бетергесез.

Геройның әтисе белән бертуган Фатыйх Булатов та Бөек Ватан сугышында генерал-майор дәрәжәсенә күтәрелеп, милләтбезе горурлыгына өйләнде.

Рәсемдә Алмас Булатов Татарстан АССР Верховный Советы президиумының 1980 еллардагы председателе Әнвәр Баһаветдинов белән.

«Правда» газетасына язылыык!

2012 елның 5 маенда В.И. Ленин инициативасы белән чыга башлаган «Правда» газетасына 100 ел тула. Коммунистлар партиясе идеяләрен халыкка җиткерүче иң абруйлы газета ул. Аны чит илләрдә дә алалар. Россиядәге чынбарлыкны шушы газета аша ачыкларга тырышалар. Хәзерге тормышны иң дөрес яктыртучы, хезмәт кешесе турында кайгыртып хак сүзгә дәлилләр аңлатучы басма буларак аңа тиңнәр юк. Газета битләрендә галимнәр, космонавтлар, депутатлар, сугыш һәм хезмәт ветераннары, культура эшлеклеләре һәм әлбәттә, партия җитәкчеләре илебизне саклап калу буенча эшлекле чыгышлар ясыллар. Татарстаннан хәбәрләр даими басылып килә. Республикабыздагы тискәре күренешләр кискен тәнкыйть утына тотыла. «Правда» газетасы алда торган Госдума һәм Президент сайлаулары алдыннан безгә дөрес юл күрсәтүче маяк булып тора. Газетаның һәр санын интернет аша www.gazeta-pravda.ru сайтыннан да укып барырга була. Газетаны кулга тотып укуну өстенрәк күрүчеләр аңа почта бүлекләренә барып языла алалар. Эшнә җиңеләйтү максатыннан подписка бланкасын газетабыз битенә урнаштырабыз. Аны кисеп алып, теләсә кайсы айдан газетга языла аласыз. Ярты елга язылу бәясе – 607 сум 80 тиен.

ГКП Үзәк Комитетында төшкән фото

Греция башкаласы Афина шәһәрində 27-28 апрель көннәрində, традицион туганлык мөнәсәбәтләре кысаларында, КПРФ вәкилләренең Греция Коммунистлар партиясе (ГКП) җитәкчеләре һәм грек парламенты депутатлары белән очрашу-

лары булды.

Аларда безнең яктан КПРФ Үзәк Комитетының информацион-аналитик эш һәм сайлау кампанияләрен үткөрү бүлеге мөдире урынбасары, Татарстан Дәүләт Советы депутаты, политик фәннәр кандидаты Артём Прокофьев (рәсемдә

Министр да безнеңчә уйлый

Илнең юстиция министры Александр Коновалов россиялеләрнең ни өчен законга ышанмавын аңлаткан. Аның әйтүенчә, бүген илдә кабул ителүче законнар артык озын, бер-берсенә каршы

килә һәм аларның системасы юк. «Закон кабул иткәндә гражданның фикере дә исәпкә алынмый», – дигән ул. Министр бу өлкәдә тәртип урнаштырырга киңәш иткән.

Бәйрәм кайтавазы

Ничәмә-ничә тапкыр инандык инде: «единоросслар» өчен «закон язылмаган». Россия Федерациясендә Законнар бары тик оппозицион партия вәкилләре һәм гади гражданнар тарафыннан гына үтәләргә тиеш булып чыга. «Единоросслар» үзләре исә ул законнарны үтәргә җыенмыйлар да. Ә нигә? Аны бит алар үзләре уйлап чыгара.

Узган 2010 елда, 8 июль көнне, Татарстан Республикасы Дәүләт Советының унберенче утырышында дүртенче чакырылыш Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутаты, КПРФ фракциясе члены Рафаил Фәттаһ улы НУРЕТДИНОВ түбәндәге эчтәлектәге политик белдерү белән чыккан иде. Менә аннан бер өзек:

«Хөрмәтле Президиум, хөрмәтле депутатлар, чакырылган затлар!

2010 елның 7 маенда мин Чаллы шәһәре башкарма комитеты җитәкчесе В.Г. Шәйхразыев әфәндегә Бөек Ватан сугышында Җиңүнең 65 еллыгына багышлап уздырыла торган шәһәр бәйрәмендә миңа да сүз бирүләрен сорап мөрәҗҗәгать иттем һәм әлеге мәсьәлә буенча нинди карар кабул ителүе турында миңа алданрак хәбәр бирүләрен үтендем. Мондый соравам шәһәрбез халкының коммунист-депутатның да котлавын ишетәсәләре килү турындагы күп санлы үтенечләрен канәгатьләндерү максатыннан бирелгән иде.

9 май көнне, бәйрәм башланыр алдыннан, башкарма комитет вәкиле сүзләреннән миңа да котлау өчен сүз бирчәкләре аңлашылды. Әмма трибуна каршында ФСБ полковнигы (ул үзен шулай дип таныштырды, дәрәс, документларын күрсәтмәде) мине туктатып, сорау бирде: «Сез нәрсә, чыгыш ясарга җыенасызмы?». Миннән уңай җавап ишеткәч, берни аңлатып тормастан, кара киёмдәге берничә таза егет трибунага бару юлына аркылы бастылар, ә полковник янәшәдә торды.

Билгеле, коммунист-депутатка сүз бирүче булмады.

12 май көнне минем мөрәҗҗәгатькә җәмәгәтчелек белән элемтә бүлегә начальнигы кул куйган җавап килде, анда техник сәбәпләр аркасында минем үтенечне канәгатьләндерә алмаулары турында әйтелгән иде...».

Коммунист-депутат Р.Ф. Нуретдинов чыгышыннан соң ТР Дәүләт Советы председателе Ф.Х. Мөхәммәтшин бу хәл буенча барысына да ачыклык кертәргә ышандырды.

Һәм ул «ачыклады»... Нәтиҗәдә: 2011 елның 18 апрелдә коммунист-депутат Нуретдинов, Бөек Ватан сугышында Җиңүнең 66 еллыгына багышланган гомумшәһәр митингында үзенә сүз бирүләрен сорап,

Татарстан Дәүләт Советы депутаты Р.Ф. Нуретдинов:

Россиядә законнар кемнәр өчен языла?

бу юлы инде шәһәр мэры Васыйл Гаяз улы Шәйхразыевта тагын мөрәҗҗәгать итте. Бәйрәм җитәргә берничә көн вакыт калгач, Р.Ф. Нуретдиновның ярдәмчеләре ни өчен һаман җавап юклыгы турында белешергә тырышып карыйлар. Чаллы шәһәре хакимияте вәкилләре белән телефоннан сөйләшүләр вакытында депутат ярдәмчеләренә коммунист-депутатка чыгыш ясау өчен беркем дә сүз бирергә җыенмавын, мондый карарның республика җитәкчеләре тарафыннан кабул ителүе турында ачык аңларга мөмкинлек бирделәр.

Р.Ф. Нуретдинов Татарстан Республикасы Дәүләт Советы председателе Ф.Х. Мөхәммәтшинга шалтыратырга тырышып карый, әмма аның урынбасары Р.А. Ратникова белән генә сөйләшәргә насыйп була, ул да, узган ел Фәрит Хәйруллович ышандырганча, барысын да ачыкларга сүз бирә.

Мәгълүмат өчен белешмә:

2004 елның 26 февралендә Татарстан Республикасы Дәүләт Советы тарафыннан «Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутаты статусы турында» №15-ЗРТ Татарстан Республикасы Законы, ә 2010 елның 9 июнендә «Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутаты статусы турындагы Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту турында» № 38-ЗРТ Законы кабул ителә.

14.1 статья. Депутат мөрәҗҗәгате.

Дәүләт власте, җирле үзидарә органнарына, оешмалар һәм иҗтимагый берләшмәләргә керткән депутат мөрәҗҗәгәтләре, компетенцияләренә туры килә торган җитәкче затлар тарафыннан мөрәҗҗәгать теркәлгәннән алып җиде көн эчендә каралалар, күрсәтелгән сроктан да соңга калмыйча, депутатка сораган мәгълүматлары, яисә белешмәләр бирелә...

30 статья. Депутат эшчәнлеген алып баруға каршылык тудырган өчен җаваплылык.

Татарстан Республикасы Дәүләт власте органнары, җирле үзидарә органнары, оешмалар һәм иҗтимагый берләшмәләренә җитәкче затлары өлгә Закон положениеләрен үтәмәгән, шул исәптән депутат запросларына һәм мөрәҗҗәгәтләренә мәгълүматлар һәм җаваплар бирү срокларын һәм тәртибен бозган, белә торып ялган мәгълүмат биргән, мәгълүмат бирүдән хаксызга баш тарткан, аны бирүдән читләшкән, депутатларны кабул итү тәртипләрен бозган өчен Законда каралган тәртиптә җавап тоталар.

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутаты Рафаил Фәттахович Нуретдинов шәһәр мэрыннан җавапны көтеп тә ала алмый.

Безнең илдә менә шундый демократия, законнар шулай үтәләр. Власть «Сүз (закон) минеке, теләсәм – бирәм, теләсәм – кире алам» принцибы буенча яши.

«Единоросслар» нәрсәдән курыккан соң?

Депутат Р. Нуретдиновның митингта ясарга тиешле чыгышының тексты

Кадерле иптәшләр!

Бөек Ватан сугышында Җиңүнең 66 еллыгы уңаеннан ихлас котлауларымны кабул итегез!

Без килчәк буыннар хакына үз гомерләре бәрәбәрә азатлык һәм бәйсезлек яулап алган әтиләребезнең, бабаларыбызның сугыштагы һәм хезмәттәге батырлыклары белән горурланабыз! Без дөһшәтле сугыш елларында барысына да түзгән, авырлыкларны җиңеп чыккан, җимерелеп беткән җәрәхәтле илебезне торгызыган халкыбызның чыдамлыгы, рухи ныклыгы белән горурланабыз!

Сугыш – күп гомерләргә кыйган канлы сугыш – дәүләтләрнең һәм капма-каршы идеологияләренң үзара чөкөләшүе генә түгел, ә җирдәге цивилизациянең килчәккә өчен хәлиткеч бәрелеш иде.

Бу бөек каршылыкта Советлар Союзы хәрби һәм экономик яктан гына түгел, ә идея-политик һәм мораль яктан да җиңү яулады.

Сугыш барлык совет кешеләренң моңа кадәр тарихта күрелмәгән фидакәрлек үрнәкләрен ачып бирде. 11 575 сугышчыга Советлар Союзы Герое исеме бирелү массовый геройлык турында сөйли. Аларның 70 проценттан артыгы – коммунистлар. Коммунистларның фронтта ия булган бердәнбер өстенлеге – һөҗүмгә беренче булып күтәрелү, башкаларны да үз артыннан ияртү иде.

Шунысын да әйтү кирәк, соңгы елларда күмәк мәгълүмат чаралары гади солдатның да, күренекле маршалларның да каһарманлыкларын киң яктырта. Әмма, бер исем һаман да кара пәрде артында кала бирә: ата-бабаларыбыз үлемгә каршы ташланганда: «Ватан өчен! Сталин өчен!» – дип күтәрелгәннәр. Советлар Союзы Кораллы Көчләре Башкомандующие Генералиссимус Сталин – Бөек Җиңүгә рухландырган һәм шуны оештырган төп көч булган ләбаса!

Рәсми пропаганданың Җиңү Коммунистлар партиясенә һәм Сталинга үч итеп яланган дип расларга тырышуы – оятсызларча ялган ул!

Уинстон Черчилль 1959 елда болай дигән: «Авыр сынау елларында Россия белән даһи һәм каһшамас полководец Сталинның җитәкчелек итүе Россия өчен бәхет иде. Ул – үзе яшәгән искиткеч кырыс чорның рәхимсезлекләре вакытында да башкаларны үзенә җәлеп итә алган күренекле шәхес. Сталин искиткеч энергияле, эрудицияле, сыгылмас ихтияр көченә ия кеше. Ул сукалы Россияне кабул итеп алды һәм атом коралы белән тәэмин итеп калдырды. Юк! Аның турында ни генә сөйләсәләр дә, тарих һәм халык андыйларны онытмый!»

1953 елда Сталин гаятә сөрер шартларда

вафат була. Хәзерге заман тарихчыларының аны Хрущев тарафдарлары агулаганлыгы турындагы версиясе бик тә ышандыргыч. Аның «шәхес култы» дигән булып фашистларга оештыруы бары тик власть өчен көрәшү һәм үз җинаятьләрен яшерү өчен генә кирәк була. Хрущев тарафыннан Сталинга каршы яла ягу кампаниясе җәелдерелү илебездә халыкара абруена да авыр сукты.

Сталинның «фашистлар» көнбатышның махсус службалары кул астында Горбачев белән Яковлев оештырган икенче дулкыны Советлар Союзының таркалуына һәм Россия өле дә булса баш күтәрә алмаган авыр нәтиҗәләргә китерде.

Ә бүген «сталинизмга» каршы көрәшнәң өченче дулкыны игълан ителде. Әмма 2011 елның апрель аенда «Суть времени» иҗтимагый хәрәкәте активистлары уздырган россиякүләм сораптыруларның нәтиҗәләреннән күренгәнчә, илебездә яшәүчеләрнең 90 процентка якыны Медведевның «десталинизация» программасына карата кистереп: «Юк!» – дип җавап бирде. Хаклы булган Черчилль, Сталинны беркайчан да онытмаячаклар, чөнки ул үзе өчен дип түгел, ә халык өчен дип яшәгән, халык өчен эшләгән, үзеннән соң хан сарайлары да, чит илләрдә акчалар да калдырмаган. Менә шуңа күрә дә аны Советлар илендә яратканнар һәм үлгәч, ярып елаганнар. Ә бүгенге көндә халык хәрчелектә яшәвенә зар елый, чөнки ул бүген хакимлек итүче, Россиянең Генералиссимус Сталин исеме белән һәм аның байрагы астында яңаруыннан, социалистик үсеш юлына кайтуыннан котлары очып куркып торучы олигархлар төркеме тарафыннан таланган.

Кадерле иптәшләр! Әйдәгез, Бөек Җиңүнең 66 еллыгын һәлак булганнар истәлегенә һәм совет иле тарихын мәсхәрәләүләргә каршы протест колонналарында саф-саф булып, бергә-бергә каршы алайык! Абыйларыбыз, әтиләребез, бабаларыбыз саклаган, исән калдыру хакына гомерләрен биргән кыйммәтләрен: Совет властен, социализмны һәм Советлар Союзын торгызыык!

Сезнең алда баш иябез, кадерле ветераннар! Сезгә чын күңелдән ныклы сәламәтлек, күңел көрлеге, тынычлык, иминлек һәм балаларыбызның, оныкларыбызның якты килчәккә өмет белән яшәвегезне теләм!

Ә Россиянең килчәккә – яңарган социализм! Бәйрәм белән Сезне, кадерле иптәшләр! Бөек Җиңү көне белән!

«Единоросслар»ның Генералиссимус Сталиннан котлары очып тора. Франция президенты Шарль де Голль ничек алдан күрә белгән, ул болай ди: «...Сталин узганнарда калмады. Ул хәзер дә арабызда...».

Мәктәпләрдә — соңгы звонок

Мәктәпләрдә авыр ясак рәвешендә акча таләп итү күмәк төс алды. Әти-әниләр балаларын саклау өчен дә, мәктәпне ремонтлау өчен дә, уку әсбаплары, дәрәслекләр сатып алу өчен дә, БДИ (ЕГЭ) тапшыру өчен дә, тагын бик күп нәрсәләр өчен түлиләр. Менә бер мисал: 26 март көнне Азнакай районында 9нчы класс укучылары математикадан БДИ биреп карадылар. 500дән артык укучыны район үзәгендәге бнчы мәктәпкә китерделәр, һәркайсыннан 200әр сум акча түләтеп, имтиханга керттеләр. Шундый ук имтихан рус теленнән дә бар. 11нче класслар өчен ул кыйммәткөрәк төшә – һәрберсә 300 сум түли.

Элек җиңел иде – чирек төгәлләнгәндә

һәм уку елы ахырында бар классларда да контроль эшләр эшләнә һәм шул җитә дә иде, бернинди финанс чыгымнары да таләп ителмәде. Барлык мәшәкәтне укучыларның белем дәрәҗәсен тикшерү эше ышанып тапшырылган шул ук мәктәп укытучылары башкара иде. Ә хәзер? Арадашчы фирма укучылардан акча җыюны оештыра, әйтерсә алар машина йөртү таныклыгы шикелле бер документ ала.

Акча җыючылар үз гамәлләрен түләүле мөгабир хезмәтләре күрсәтү турындагы килешүләргә сылтап нигезлиләр. 26 мартта шундый килешү Казан шәһәрәндәге «Центр» җаваплылыгы чикләнгән җәмгыятье директоры Марина Бикбаева белән Азна-

кайдагы әти-әниләр арасында да төзелә. Әти-әниләр – заказчы, ә фирма – эш башкаручы сыйфатында, ә балалар кулланучылар булып чыга. Килешү ахырында «башкаручы тарафыннан үтәлгән эш килешү таләпләрен канәгатьләндерә һәм аның өчен 200 сум күләмендә акча түләнергә тиеш» дигән акт та бар.

Сорау туа: ни өчен Мөгабир һәм фән министрлыгы республика педагоглары көче белән түләүсез имтиханнар оештыра алмый?

Редакциядән. Хезмәт күрсәтү барысында коммерцияле яңа юнәлеш барлыкка килде, күрәмсәң. Азнакай авторы җибәргән түләүле хезмәтләр

күрсәтү килешүендә язылганча, «Центр» җаваплылыгы чикләнгән җәмгыятье хәзер фән буенча тест оештыру һәм үткөрү, аның нәтиҗәләрен заказчыга (әти-әниләргә) һәм кулланучыга (укучыга) җиткерү дигән хезмәт күрсәтә. Ә нәрсә, начар бизнес түгел. Кызык, Республиканың Мөгабир һәм фән министрлыгында бу хакта ни уйлылар икән?

Хәким ГЫЙЛӘЖЕВ, ТРның «Мөгабиртәгә казанышлары өчен» билгесе иясе. Азнакай, Татарстан Республикасы. («Учительская газета», Мәскәү, 26.04.2011 ел, 8 бит.)

Әти-әниләр керем чыганагы...

Лаеклы тормыш — халыкның хокукы!

Чистай районында авыл хезмәтчәннәренең беренче протест митингы узды

9 майда Чистайдагы Выселки авылында, бар илебездәге кебек үк, фашистлар Германиясен Жичү көнен бәйрәм иттеләр. Авыл халкы үз геройларын, Бөек Ватан сугышында катнашучыларны, толларны, солдат аналарын, тыл хезмәтчәннәрен хөрмәтләү өчен клуб янына җыелды. Авыл җирлегә башлыгы В.В. Малышев авылдашларын күренекле бәйрәм уңаеннан ихлас тәбрикләде, ә мәктәп укучылары, үзешчән артистлар концерт программасы әзерләгәннәр иде.

Бәйрәм митингы тәмамлангач та, җыелган халык таралырга ашыкмады, чөнки аларга поселок депутатлары «Лаеклы тормыш — халыкның хокукы!» дип исемләнгән, санкцияләнгән, КПРФның Татарстан региональ бүлегә Чистай бүлекчәсе тарафыннан оештырылган икенче митинг та булачагын алдан ук искәртеп куйганнар иде. Митинг башланырга әллә ни кадәр вакыт алдан ук авылның үзек мәйданы ак киемле полицейскийларның күплегеннән «балкып торды». Кемнәрне, нәрсәдән сакларга җыенганнардыр, аңлашылмый. 100дән артык кеше ничәмә-ничә елларга беренче мәртәбә, властьлар иштергә теләгәнне түгел, ә үзләренен ни уйлаганнарын ачыктан-ачык әйтергә мөмкинлек таптылар!

Бу митингның үзенчәлегә шунда, ул авыл халкының үз инициативасы буенча уздырылды: авыл кешесен — гражданлык ягыннан бик үк актив булмаган халыкны, кеше һәм гражданин буларак, дискриминацияләүнең давам итүе көчле протестка сәбәп булды. Чистайның үзгә коммунистлар митингларны шактый еш уздырып торалар (мунча ябылу, ТКХ тарифларының артуы, балык тотуны түләүле итү уңаеннан һ.б.лар), ә менә бусы Татарстан Республикасында, Чистай муниципаль районында хакимлек итүче партия җитәкчелегенең эшчәнлегеннән канәгать булмаган авыл халкының шулай оешып чыгуы беренче тапкыр иде.

2003 елда Россиядә шундый митинг Свердловск өлкәсендә булып узды, шуннан соң Россиядә дә, Татарстанда да күзәтелгәнә булмады. Чистайдагы Выселкидан шәһәрнең дә, авылның да депутат-коммунистлары «гаеплене» табып, тәнкыйть утында кыздыру өчен түгел (андый заманнар артта калды инде), ә берничә дистә еллар давамсында хәл ителә алмаган мәсьәләләр турында уртага салып сөйләшсәргә, конкрет эш планы билгеләргә, район җитәкчелеген авылга йөз белән борылырга һәм биргән вәгдәләрен үтәргә мәҗбүр итү юлларын билгеләргә дип җыелдылар.

Еллар узды, дистә еллар... Бөек Ватан сугышында җиңүчеләрнең тормышы ни дәрәжәдә үзгәрдә соң? Алар ничек яши? Балалары, оныклары нинди шартларда гомер кичерә? Безнең авыл халкының тормыш-көнкүрешен Европадагы шартлар белән чагыштырырлыкмы?

Чистай муниципаль районы тарихында беренче тапкыр авыл халкы, берәм-

берәм түгел, ә бердәм булып, халыктан 10 ел давамында республиканың муниципалитетның төрле инстанцияләренә юлланган язмача һәм телдән мөрәҗғәтләренә район җитәкчелегенең җинаятьчел салкын каравына протест белдерделәр. Бу инде кешелек һәм гражданлык хокукларының оятсызларча дискриминацияләнүенә каршы халыкның бунтарьларча сәнәк-балта тотып түгел, ә цивилизацияле таләпләр белән чыгуы.

Митингтагыларның кулларында лозунглар: «Лаеклы тормыш — халыкның хокукы!»; «Безне кем ташлады: Россияме? Татарстанмы? Чистай җитәкчелегеме?»; «Бары тик бердәм булганда гына, үз хокукларыбызны яклый алырбыз!»; «Бөек Ватан сугышы солдатларының балалары һәм оныклары туңарга мәҗбүр!»; «Авылларга карап, йөрәк елый...»; «Чистайдагы Выселкида кайчан юллар һәм су булыр?»; «Алдауларыгыздан арыдык!»...

Митингта КПРФның Чистай шәһәр комитеты беренче секретаре Ю.Н. Петров, ТР Дәүләт Советы депутаты Х.Г. Миргалимовның ярдәмчәсе И.М. Фатыйхов, авыл җирлегә депутатлары С.А. Чернышов, Е.А. Князев, авыл халкы: И.М. Спирин, В.И. Чурбанова, Ю.А. Чернышова, Т.З. Закирова, Л.В. Дрюкова, А.В. Метенжити, В.И. Огаркин, Чистай шәһәр Советы депутаты В.А. Князева чыгыш ясадылар. Барлык чыгышлар да төпле, тирән фикерле булып, авылда яшәүчеләрнең күңел халәтен, кәефен чагылдыралар иде.

Митингга Чистай муниципаль районы җитәкчеләре, партияләр һәм оешмалар вәкилләре чакырылган булса да, аларның берсе дә килмәде. Нигә дип, барып мәшәкатьләнәргә әле, берәр җайсыз сүз әйтеп, кешеләр кәефне кырып куйса... Кул астындагыларга әмер биреп, видео-кинога төшертеп алып, гозерле-әрнүле кешеләрнең күзләренә туры карамыйча гына, «теге коммунистларның» тагын ни «майтарганын» уңайлы кабинетта карап утыру күпкә җайлырак, күпкә рәхәтрәк ич. Ә бит «теге коммунистлар» 2010 елның декабрендә үк төрле партия членнары, партиясезләр, җәмәгәт оешмалары вәкилләренән торган бердәм фронт оештырырга, аларның уртак тырышлыгын җыелган проблемаларны хәл итүгә юнәлтсәргә, уртак эш башкарырга дигән башлангыч белән чыкканнар иде. Башлыкка, «элеккеге зирәк» остазларын тыңларга түгел, ә оппозицияне файдаланырга тәкдир ителгән иде. Коммунистларның ул тәкдир-ниятеннән көлделәр генә: «Кемгә каршы көрәшсез?», янәсе. Ә хәзер шуңа охшаш тәкдир Путин теленнән чыккач, ирония белән сарказмга урын калмады. Үтәргә кирәк — сайлауларга ерак калмый.

Митингта Чистайдагы Выселки авылынан барлыгы 120 кеше катнашты.

В.А. КНЯЗЕВА, Чистай шәһәр Советы депутаты.

Авылларда коммунистлар бармы?

Республика буенча йөргәндә бу сорауны еш бирәләр. Барын бар, әмма алар аз. Аның үз сәбәпләре бар. Беренче төп сәбәп — авылның хәзергә хәле анда бернинди партиягә дә, шул исәптән идарә итүче партия булган «Бердәм Россия»нең үзенә дә сыенырга мөмкинлек бирми. Авылдагы рухи төшенкелек, эшсезлек, мохтажлык андагы халыкның дәүләткә ышанычын бөтенләй бетергән. Андагы халыкка политик партияләр турындагы федераль законны тормышка ашыру беренче дәрәжәдәге зарурлык түгел. Чөнки законнарның яшәү белән үлем мәсьәләсен хәл итә торганнары да эшләми. Колхоз-совхозлар бетте, мәктәпләр ябылу давам итә, авыл больницалары күптән ябылды инде. Ә сайлауларга барган авыл халкының 99%ы үзләрен газәпкә салган идарә итүче партиягә тавыш биргән булып чыга. Моңа, әлбәттә, беркем дә ышанмый. Ялганга каршы коммунистлар гына көрәшсәргә тиешмени? Ни өчен ялган сайлаулар безнең җитәкчеләрне канәгатьләндерә генә түгел, алар аны оештырып йөриләр? 13 май көнне мин Татарстан прокуроры Кафил Фахразиевич Әмировның үзенә сайлауларда закон бо-

зучыларны җавапка тартуны сорап гариза бирдем.

Мәетне укол ясап терелтеп булмаган шикелле, авылны партия оештырып кына аякка бастырырга соңардык инде. Авылга дәүләт йөз белән борылырга тиеш!

Шулай да авылның киләчәгә өчен чын күңелдән борчылган кешеләргә мөрәҗғәтә итеп әйтәсем килә, әйдәгез, бергәләп, берләшеп үз хокукларыбыз өчен көрәшик. Иң беренче итеп быел декабрьдә Госдумага булчак сайлауларда алдашуларга юл куймас өчен КПРФ партиясе белән хезмәттәшлек итүгә алынык. Сайлау комиссиясе членнары, күзәтүчеләр, агитаторлар булып эшләргә теләсәгез, районнардагы партия оешмасы секретарьлары белән элемтәгә кереgez. Шуның өчен сезгә КПРФның җирле бүлекләре җитәкчеләренен исемлеген тәкдир итәбез. Дөрес, сезне куркытырлар, эштән куу белән янауы җитәкчеләр дә табылып, балаларыгыз, семья членнарыгыз аша да басым ясарлар. Бирешмәскә кирәк! Илебезне һәм халкыбызны саклап калу хакына көрәшнең башкача җиңелрәк юлы юк.

Хәким ГҮЙЛӘЖЕВ, «Татарстан коммунисты» газетасы баш редакторы.

КПРФның Татарстандагы җирле бүлекләре

Районнар, шәһәрләр	Партия комитеты секретаре	Телефон
Казан	Федоров Владимир Васильевич	843-238-00-38
Авиатөзелеш (Казан)	Вәлиев Альфред Рәкибович	9172686666
Вахитов (Казан)	Андреев Евгений Юрьевич	9178961186
Киров (Казан)	Вәлиуллин Илшат Ришатович	9600454325
Мәскәү (Казан)	Сәмигуллин Мансур Сәгидуллович	9179213315
Яңа Савин (Казан)	Сәрвәретдинов Айдар Саматович	9272446643
Идел бие (Казан)	Буторин Антон Валерьевич	9274452000
Совет (Казан)	Тарасов Вячеслав Тарасович	8432986915
Чаллы	Гурьева Татьяна Ивановна	9172921357
Автозавод (Чаллы)	Фазлыева Неонила Сергеевна	855-254-96-91
Комсомол (Чаллы)	Кормилицин Алексей Егорович	9179011136
Үзәк (Чаллы)	Потанкин Андрей Петрович	855-252-82-87
Алексеевский	Галкин Петр Семенович	843-412-40-74
Өлки	Шәйхетдинов Илнар Әсхәтович	9274036101
Арча	Шакиров Фирдинад Мәгъсумович	843-663-21-29
Өтнә	Шихапов Марс Габделхакович	843-692-11-89
Буа	Садриев Илдар Исмәгыйлевич	9033145662
Биектау	Хисамов Госман Сафович	9178746788
Зеленодольск	Мухомов Вячеслав Николаевич	9061157083
Кайбыч	Нуруллин Ришат Габдуллович	9375202610
Кама Тамагы	Вәлиев Исфан Ильясевич	843-77 2-12-58
Кукмара	Иванов Владимир Арсентьевич	9274417180
Лаеш	Фәйзуллин Наил Гарифович	9063241643
Нурлат	Яруллин Ришат Галимханович	9274364174
Питрәч	Артемьев Георгий Григорьевич	9178548682
Спасс	Владимиров Виктор Иванович	9600304941
Тәтеш	Калинин Александр Николаевич	843-732-81-73
Чистай	Петров Юрий Николаевич	9872963910
Өгерҗе	Ниязов Эрнст Фәхретдинович	9093086831
Азнакай	Гыйләжәв Хәким Миргалимович	9600623230
Актаныш	Мансуров Сәгыйть Рахимҗанович	9600888352
Өлмәт	Кадоцев Виктор Александрович	9274736032
Баулы	Мөдәрисов Тимербәк Мөдәрисович	855-695-66-06
Бөгелмә	Котлыбаев Марат Салихович	9179101107
Алабуга	Гарифуллин Мансур Зәйдүллович	9625798200
Зәй	Гафиатуллин Әнвәр Ибраһимович	9178763485
Лениногорск	Никитин Валерий Георгиевич	9196206099
Мамадыш	Исмәгыйлев Шамиль Йосыпович	9172488164
Менделеев	Ерохин Леонид Сергеевич	9172382729
Мөслим	Мәрданшин Шәрипҗан Закирҗанович	9274848827
Түбән Кама	Максимов Николай Николаевич	9172705975
Сарман	Фәрукшин Хәмзә Газетдинович	9196235145
Тукай	Минсафин Салихҗан Гаязович	9053733432
Ютазы	Шмуровец Валентина Федоровна	9274946888

Язучы Фоат САДРИЕВ бездә кунакта

Фоат Минлеәхмәт улы Садриев 1941 елның 10 мартында Татарстан АССРның Мөслим районы Олы Чакмак авылында туа. 1972-1981 елларда ул — Мөслимдә чыга торган «Авыл утлары» исемле район газетасының редакторы. Эшеннән аерылмыйча укып, 1965 елда В.И. Ульянов-Ленин исемендәге Казан дәүләт университетының филология факультетын тәмамлый. 1981 елдан — Татарстан Язучылар союзы члены. 1981-1982 елларда Мәскәүдә РСФСР Культура министрлыгы каршындагы береллык Югары театр курсларында укып кайта. Ф. Садри-

ев — 1962 елдан Коммунистлар партиясе члены.

11 мартта язучы, драматург, Татарстанның атказанган сәнгать эшлеклесе, Г. Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты, Мөслим районының мактаулы гражданы Фоат Садриев 70 яшьлек юбилеен билгеләп үтте. ТР Дәүләт Советы председателе Фәрит Мөхәммәтшин юбиляр адресына Рәхмәт хаты юллады. Анда мондый сүзләр бар:

«Татарстан Республикасының мәдәни үсешенә үзгәрдән зур өлеш керткән өчен Сезгә зур рәхмәтемне белдерәм. Сезнең про-

за эсәрләрегездә чагылыш тапкан актив иҗат һәм иҗтимагый эшчәнлегегез, бай тормыш тәҗрибегез укучылар арасында һәм әдәби даирәдә Сезгә карата зур ихтирам уятты. Сезгә килчәктә дә ныклы сәламәтлек, озак еллар актив тормышта яшәвегезне, Сезгә һәм якыннарыгызга иминлек һәм уңышлар теләм».

Котлауларга республика коммунистлары һәм газетачының даими укучылары да кушыла. Язучы Фоат Садриев безнең газетага үзенең публицистик язмасын тәкъдим итте.

Кешене кеше иткән, һәрчак бурыч тойгысын югары тотарга, мин башкаларга, илемә файда китерәм, дигән тойгы белән горурлану чыганагы булган хезмәт майданнарын кыскарту, юк итү планлы рәвештә тормышка ашырылды. Моның өчен иң элек, булган һәм булмаган гаепләр тагып, колхоз-совхозлар юк ителде. Приватизация исеме астында ил байлыгын үз кулларына эләктереп тәҗрибә туплаган Чубайслар соңгы кагылыгсыз байлыгыбызга — Ватаныбыз басып торган жиргә кул суздылар. Коллектив хужалыкларны жиерү шуның беренче этабы булды. Гөрләп эшләп торган техника юк кына хакка аерым кешеләр кулына күчеп бара. Фермаларда тупланган мал-туар да шундый ук аяныч язмышка дучар ителде. Әйтерсез лә авылны кылыч белән турап ташладылар. Шушыннан соң хөкүмәт оймак өзгәдә итте. КФХ, ОАО, ООО кебек алдавыч исемнәр табып, ниләрдер оештырдылар. Тик берсенең дә куандырганы юк. Чөнки эшсезлектән соң авыл өстендә нормаль кеше күтәрә алмастай икенче Газраил чалгысы уйный башлады. Бусы — тир түгеп эшләгән кешегә хезмәт хакы түләмәү. Акчасыз яшәп булмаганлыгын исбатлап торырга кирәкми. Шушы юл белән авылны хәлсезләндереп, сыгылып төшөргә, егылып жан бирергә мәҗбүр иттеләр. Бүген авыл булган жирләрен сөрөп, эшкәртеп бетерә алмый: ягулык юк, запчасть юк. Чәчүен тиешенчә чәчә алмый: ашлама, агу-химикатлар алырга акча юк. Печән өсте, терлек азыгы хәзерләү чоры керсә, урып-жыю башланса, кара кайгы: ягулыкка, запчастька, техникага баялар сикерә, кытлык башлана. Элек колхоз-совхозлар исән чакта, коллектив милек булганлыктан, дәүләт кайгырта иде. Хәзер бездә шәхси милек, социализм тәртипләрен онытыгыз, имеш. Көнбатышта яшәп ятучы капиталистлар авыл хужалыгына 40 процентка кадәр дотация биргәндә, безнең Россия хөкүмәтенең 1

Эшсезлек ничек тудырылды?

процент кына тамызуын ничек аңларга соң?! Игенчелекнең һәм терлекчелекнең үсешен төрлө чаралар белән буу нәтижәсендә илдә ашлык житештерүнең, мал-туарның катастрофик кимүе, ел саен 2000 авылның юкка чыгуы кемгә файдалы? Бу фажиғалә статистик мәгълүматларны күрмәү өчен тома сукуп, ишетмәү өчен чукрак булырга, туктату чарасын күрмәү өчен акылга камил булмау кирәк.

Соңгы 10-15 елда авылның тышкы кыяфәте үзгәргә хайран калмалы. Әйтерсез лә үтмәс рәнжү эләнкән кеше үзенең соңгы көннәрен көтә. Йорт-курасы ташланган ихаталар авылга кызганыч мескенлек биреп тора. Урамнар куркыныч. 30-40 ел элек төзелгән шактый мәдәният йортлары, мәктәпләр, киңетләр, хакимият биналары, медпунктлар, мастерскойлар, терлекчелек торакалары авария хәлгә. Әгәр авылны яшәтү өчен акча бирелми икән, мәсьәлә ачык: аны кемнәрдер үз кесәсенә сала. Алларына килгән икмәккә, ит-майга, катык-сөткә үрелгәндә, авылның буш-ка эшләүче улларын-кызларын искә төшерүче түрәләр бармикән ул? Ә бит без үзбездә цивилизациялә кешеләр дип атыйбыз, һәр нәрсә турында зурдан кубып, әулия булып сөйлибез, үзбездә иң гадел, иң югары эхлакка ия камил затлар итеп күрсәтергә яратабыз. Ә авыл кешеләрен күрәлтә изүне, талауны, аларны хезмәттән, укудан, ялдан мәхрүм итүне цивилизациялә кешеләр гамәле дип атап буламы соң?! Барлык язылган һәм язылмаган кануннар буенча иң рәхәт яшәүче, иң бай кеше — авыл кешесе булырга тиеш. Чөнки ул сәгәтләр эшләми. Аның өчен кимендә ике смена: берсе — жәмгыять өчен, икенчесе — шәхси хужалыгында. Авыл башкача яши алмый. Димәк, яшәү шартлары авыр, салган хезмәт күләменә зурлыгы өстенә, жәмгыять өчен дә

беренчел әһәмияткә ия булганлыктан, авыл халкы иң өстен хокукы катлау булырга тиеш. Әмма чынбарлыкта нәкъ кирес хөкөм сөрә. Моннан бер генә нәтижә ясап була: гаделсезлеккә юл куйган дәүләт беренче чиратта үзә гаделсез. Балаларына карата күрәлтә гаделсезлек кылган, аларны рәнжәткән ата-ана балаларының үзен яратуына исәп тоталмый. Моның азагы фажиғалә белән бетә.

Ничәмә-ничә еллар халык Г. Камалның «Банкрот» пьесасын радиодан тыңлап, телевизордан карап, тәгәри-тәгәри көлдә. Әллә инде шуның каргышы төште, халык авылы-авылы белән банкротлыкка чыга башлады. Кешеләре көне-төне эшләп торган, эшләгәнә өчен акча да алмаган авыл хужалыгы предприятиесе ничек банкротлыкка чыгарга мөмкин? Моны үсеш этабы итеп аңлата башлагач, халык та берәз тынычланган кебек булган иде. Колхоз-совхозларның 75-76 ел буге жыйган байлыгын читтән килгән кемнәргәдер биреп озатырга тотынгач, «прихватизация»нең ни белән беткән күргән халык күз алдындагы законсызлыкка ризасызлык белдерде. Әмма... берни дә үзгәрмәде, талау бүген дә дәвам итә. Хәзер бер нәрсә бәхәссез: бу эш югарыдагылар өчен кирәк. Алар моңа алдан ук, төптән уйлап эзәрләнгәннәр. Барлык процесслар законлы, юридик нигездә башкарыла. Банкротлыкка чыгару эше белән шөгыльләнүчеләр республика Арбитраж суды тарафыннан билгеләп куелган. Тик ул куелу-чылар арасында, көндәз чыра яндырып эзләсәң дә, шушы жирлек, шушы район кешесен күрмәсез. Халык милкен сату белән эш итүчеләр (алар управляющийлар дип йөртелә) йә Казанда, йә башка жирләрдә утыра. Аларның нишләгән милек хужалары булган халык белми дә, күрми дә. Ул вәкилләрен һәрберсенә фәлән хужалыкны

банкротлыкка чыгару миссиясе йөкләнгән. Шушы миссияне үтәп чыкканчы, алар әлегә хужалыкларның һәркайсыннан бик солидный гына суммада хезмәт хакы каера икән. Банкротлыкка чыгару механизмына (законына) гына игътибар итегез: хужалыкның банкка яисә кредит бирүче бүтән оешмага кимендә 100 мең сум бурычы булып, аны 3 ай эчендә түләмәсә, аны банкротлыкка чыгарырга мөмкин. Әйтик, мартта алган бурычыңны июньдә ничек түләмәк кирәк?! Әле бит игеннәр күтәрелеп кенә килә, маллар күтүгә чыгып кына маташа. Димәк, теләсә кайсы авыл хужалыгы предприятиесе әлегә хәйләкәр һәм тозсыз закон нигезендә ансат кына банкротлыкка төгәрәтергә мөмкин. 3 ай эчендә игенне чәчеп, үстереп, урып, дәүләткә тапшырып акчасын алып булмаганлыгын ул законны кабул итүчеләр белгән ич. Димәк, алар законлы рәвештә талауны ил күләмендә жәелдерүне күздә тотканнар. Акылга камил кеше симертүдәгә терлекне дә, шүредән өрөп ка-барткандай, 3 ай эчендә симерт-теп булмаганын бик яхшы аңлый, минемчә. Бусына төшендек.

Хәзер милекне сатуга күчк. Бусы эзен ЦРУ да төшенә алмаслык яшерен юл белән башкарыла. Бервакыт аяз көнне яшен суккандай, халык аһ итә, бөргөләнә: хужалыкның техникасын, мал-туарын юк кына хакка аткара башлаганнар! Тик шушы жирдә ата-бабалары тир түккән, гомуми көч белән дистә еллар буге уртак байлыкны тудырган кешеләр генә читтә кала.

Бөек Ватан сугышы вакытында өч-дүрт килограмм ашлык урлаган өчен төрмәгә утыртканнар. Бик зур гаделсезлек, коточкыч рәхимсезлек булган бу. Ләкин ул чакта канлы сугыш барган. Илнең исән калу-калмавы үлчәүгә куелган, һәр пуля, һәр башак дошманны жиңү өчен кирәк булган. Әле сугыштан соң, 60нчы елларга кадәр халык мил-

ке каты сакланды. Колхозның гомуми жыелышларында хәтта ыңгырчак, дилбегә, аркалык югалткан кешеләрдән аларны түләттереләр иде. Хәзер миллионлап урлылар, тик алар жәмгыятьтә зур эшлеклеләр, бизнесменнар, житәкчеләр булып йөреләр. Әгәр ул каракларның байлыклары тартып алынса, авыл халкы да, эшчеләр, медиклар, укытучылар, культура әһелләре акчага тилмермәс иде. Яңа эш урыннары булдырылып, йортлар төзелеп, авыллар чәчәк атар иде. Халык байлыгын законсыз эләктерүчеләр фашист армадасыннан көчлерәк булып чыкты. Ата-бабаларыбызның гомерләре һәм каннары белән саклап калган жирләребез дә аяк астыбыздан китеп бара. 6-7 гектар пай жире өчен 2 центнер ашлык алучы кешене жир хужасы дип атап буламы соң? Ә бит районнар буенча уртача уңыш 30-40 центнер! Күпме ашлык тияргә тиешлеген кара акыл белән булса да хисаплап карасак, чәчләрне үрә тормалы! Акыртып талау дип атала бу! Югыйсә ничек матур сөйли безнең житәкчеләр. Матурын матур, тик ихлас түгел. Ихлас булып тоелсын өчен сүз араларына «Алла» сүзен дә кыстыргалап, тагын бер гонаһка баталар. Хәер, Аллага ышанган кеше бу кадәр коточкыч талауларга жәрбәт итәр идемени?! Ахырда бер нәтижәгә килсез: безнең жәмгыятьтә Алладан да, Президенттан да, законнардан да курыкмыйча, алтынга төрөнгән катлау барлыкка килде бугай. Ул катлауға керүче затлар һәркайсы пирамиданың үз баскычында Алла булып утыра. Аларның байлык туплаудан тыш бер генә шөгыле бар: матур сүзләр сөйләү, мактану һәм мактату. Аларда халык кайгысы сүздә генә. Әгәр гамәлдә булса, чит ил ризыгы ашап, чит илдә ял итеп, чит илдә сәламәтлекләрен ныгытып, чит илдә виллалар алып, балаларын чит илдә укытып гомер кичермәсләр иде. Менә сиңа эхлак, менә сиңа үз халыңа мөнәсәбәт. Халык барысын да күрөп тора, аңлый, әмма чарасыз...

«Татарстан коммунисты» («Коммунист Татарстана») Баш редактор — Хәким ГЫЙЛӘЖЕВ
Техник редактор — Дмитрий ДЕНИСОВ
Телефон: 9600623230, факс: (85592) 7-56-46
Электрон адрес: ursai55@rambler.ru,
www.kprf.ru («Коммунисты и российское общество»)

Газетаның учредителе: КИРФНың Татарстан региональ бүлгә.
Учредитель һәм редакциянең адресы: 420012, а/я 3, Казан шәһәре, Маяковский урамы, 18/39, офис 10. Тел./факс: (843) 236-28-05, 238-00-38
Газета Электрон, информация технологияләр һәм күмәк коммуникацияләр өлкәсендә күзәтчек итү буга федераль хезмәтнең Татарстан Республика идарәсендә
ПН №ТУ 16-00314 таныклыгы белән 19.02.2010 елда теркәлдә.
Басарга кул кую вакыты: график буга — 25.05.2011 ел, 10.00, кул куелды — 10.00.

«Бөгелмә типографиясе» ААЖ
423230, РТ, Бөгелмә шәһәре, Карл Маркс урамы, 32
Телефон: (85594) 4-85-49
Заказ 44. Тираж 15000.
Баясе ирекле.